

Panium - Chunka Pusaqniyuq Yupay

Kimsa kuti iskay pachak chunkaqa tawa chunkaqa?

Jeff Pippenger

2026-02-25

Kunanqa kanan rimarisun Daniel qillqap chunka hukniyuq t'aqapa chunka iskayniyuq versículonpa wakin imayna kasqankunamanta; chaymantataq, “250” watakunapa kimsa siq'ikunata churasaq versículokuna chunka hukniyuqmanta chunka pichqayuqkama historiankuman, chayqa hunt'asqa karqa Panium maqanakuyipi, Cristo manaraq paqarinmanta 200 watapi. “250” watakunapa siq'i, Cristo manaraq paqarinmanta 457 watapi qallarisqa, tukukun Cristo manaraq paqarinmanta 207 watapi, chay pacha chawpipi, Raphia maqanakuywan qallariq, Panium maqanakuywan tukukuq. Nero-pa siq'inpi “250” watakuna tukukun Constantino-pa kimsa pata historiantin, chayta rikuchiq wata 313, 321, 330 nisqakunawan. Estados Unidos-pa “250” watankuna tukukun 2026 wata julio killapa 4 punchawninpi.

Neropa mirayninpa uywanapa rikch'ayninpa watakunata pruebanan pacha historianta rikuchin, ñawpaqtaqa Hukllachasqa Amirika Suyukunapi, chaymantaq kay pachapi. 457 a. C. nisqa siq'iq Trump-ta churayta atin iskay maqanakuykunapura chawpinpi soldadomanta qhawarispa. 1776 watamanta mast'ariquq pachaqa hinallataq Trump-pa qhipa presidencyanaq huk chawpi chakata señalakuchkan. Kay siq'ikuna allin kikin churasqa kananpaq, ñawpaqtaqa chunka iskayniyuq versiculota rimarisun, hinallataq Rusiawan Putinwan tukukuyninta. Chaymantaq kimsa siq'ikuna “250” watayuqkuna, chaymantaq Hasnoneo Dinastía nisqapa siq'in. Chay siq'ikuna mayninpiña kasqankumanta, Pedrola Paniumwan tupachispa churasaku. Chay siq'ikuna mayninpiña kaptinqa, reqsisun imayna 18 julio 2020 paq willakuynin allinchasqa kaspas willasqa kananpaq, hinallataq Joel qillqapa willakuynin kasqanta.

Judá suyupi rey Uzías, Egipto suyupi rey Ptolomeo

Rafia maqanakuyipi chunka hukniyuq versiculota hunt'achiq willakuyqa Uzías reypa willakuyninwan tupakun. Isaías llimp'ichisqa, chaymanta kallpachisqa qhipa paraq willakuyninta willakunanpaq, qayasqanqa Uzías wañusqan watapin karqan.

Aswanpi Uzias wañusqa watapiqa, noqaqa Señor-ta rikurqani tronomanta tiyaykuchkaqta, ancha altochasqa hatunchasqataq; p'achanpa qhepantaq templota hunt'arqan. Isaías 6:1.

Uziyapa wañuyninqa ñawpaqmanqa qawachisqan hatarikuyninwanmi hamurqa, chaymi Raphia maqanakuyipi atipaymanta qhipaman Ptolomeopa hatarikuyninwan tupaq hinalla, hukchasqa kaspas. Uziaswan Ptolomeowanqa uraymanta qhapaq reyta unanchanku, sonqon hatunchasqa kaqta, paykunaqa iglesiapa autoridadninwan estadopa autoridadninta huñuyta maskaspa hatarinkunku. Uzias iglesiawan estadota huñuyta kallpachkaptinqa, urkunpi lepra onqoyninqa bestiapa señalninta rikch'achirqan.

Hinaspan ñawpaqtata kinsa kaq angel qatiquksa, hatunmanta rimarispas nirqan: Sichus pipas uywa-man, hinallataq paypa rikch'ayninman yupaychan, paypa señaltaq chaskin urkunpi utaq makinpi, chay runaqa Diospa phiñakuyninpa vinonta ukyanqa, mayqinchus mana ima chaqruyuqta paypa piñakuynin qiru-man hich'asqa kachkan; hinaspan ñak'arichisqa kanqa ninawan asufriwan, ch'uya angelkunapa ñawpaqenpi, hinallataq Corderopa ñawpaqenpi: paykunapa ñak'ariyninpa qosñin wiñaypaq wiñaykama wicharin; mana samayniyuqchu p'unchawpas tutaipas, uywata hinallataq paypa rikch'ayninta yupaychaqkuna, ima runachus sutinpa señalta chaskiqpas. Apocalipsis 14:9–11.

Chayqa Uziasqa rikch'arin wiñay wañuyta, iglesiatawan estadotawan huñuyta munaspa mana kasukuykuna rurasqan pacha-manta qallarispas. Chaymantaqa chunka hukniyuq wata churintawan kуска qhapaq kamachiq kasqanta rikch'arin, mana hunt'asqa kamachiq hina. Uziasqa chunka hukniyuq wata kawsarqan mana kasukuy rurasqan qhipaman. Mana kasukuy rurasqan qallariyninqa domingo kamachiyta rikch'arin, maypichus iglesiatawan estadotawan huñunku hinaspa bestiapa señasqanta kallpachanku. Chunka hukniyuq wata qhipaman wañurqan, chaymi sur reino Judápa qhapaq kamachiqnin hina reynon tukukuyninta rikch'arin, mayqan sumaq allpa karqan, mayqan Estados Unidos nisqa karqan.

Ptolomeowan profétikapi tupaqtinchisqa kaqtin, Uziasqa Judáta, allin sumaq llaqtata, hinaspa apostata protestantismota sut'ichin; ichaqa Ptolomeoqa Egiptota sut'ichin, chaymi dragónpa kallpanqa, paypa religionnintaq espiritualismon. Iskay reykunata paralela siqi hina qhawarispaqa, Uziasqa mana ñaña allin sumaq llaqtapa rikch'ayninchu kachkan, hinaspataq iskayninku kuskachasqa tukuspa iskay nacionkunapa símbolonman tukunku. Egiptowan Judáwanqa espiritualismopa religionninta hinaspa apostata protestantismopa religionninta sut'ichiq símbolokunam. Estadotawan iglesiatawan sut'ichiq símbolokunam kanku. Chaykuna estadopa yachaykamayninta hinaspa iglesiapa yachaykamayninta rikuchinku, huk símbolo hina hukllachasqa kashaspanku, iskay nacionkunata uqlarinku, imayna Medokunawan Persakuna karqan hina, imayna Franciapa Egiptowan Sodomawan karqan hina, imayna Estados Unidospa Republicano hinaspa Protestante wakrankuna kan hina, imayna Israelwan Judáwan uran hinaspa hanaq suyukuna karqan hina, chay hinallataq pagano Romawan papal Romawan. Iskay qhapaq suyukunapa símbolo hinaqa, profétikapi kuskachasqa kanku Jerusalénpi templowan, maypichus Uziaspas Ptolomeopas Jerusalénpi templopi haywarikuyta maskharqanku. Iskay nacionkuna, iskayninkupas chaylla santuario contra hatarikuq.

Ancha allinta reparanapaqmi iskaynin reykunapa hatarikuyninku Jerusalén llaqtapi templowan tinkisqa kasqanta, chay temploqa Daniel chunka kaq kapitulumpi Cristota rikurqan chay templopaq unanchanmi. Kay iskaynin reykunapa historiankuna Ucrania Maqanakuyti tupanku, chay hina ruwaspa 2014 watapi atestiguaninkuta qallarinku. Paykuna iskayninku maqanakuyti atipanakuykunawan hatunchasqa karqanku, chayta chunka hukniyuq versiculopi Rafia maqanakuywan unanchasqa. Rafiaqa Biblia profeciapi soqta kaq reinoq frontera suyunmi, hinallataq domingo kamachiyoq kinsa kutiy huñukuyninpa. Chaymi hinallataq iglesia militanteq iglesiataq triumfanteman tikraypa fronteranpas.

2014 watamantaqa, qhapaq aswan reyqa willakuran 2015 watapi umalliq kayman ayqekuyta munasqanta. 2020 watapi, qhapaq aswan reyqa, Republicano waqra nisqata reqsichispa, wañuyoy ch'akiyta chaskirqan, chaymi qhepaman hampisqa kanqa. 2022 watapi Ucrania maqanakuyqa aswan sinchiyarqun. Chaymantataq Trumpqa kutimuran chunka kimsayoy versículopi nisqaman hunt'asqa hina, 2024 watapi akllaypi. 2023 watapa julio killapi, chunlla pampapi rimariqpa siminqa waqyasqa karqan. 2023 watapa diciembre 31 punchawpi Protestante waqraqa kawsarichisqa karqan, hinallataq Republicano waqrapas 2024 watapi akllaypi, maypachachus Trump kutimuran; chaymantataq 2025 watapi cimientopa pruebanqa tukukuran templopa prueban chayamuptin.

1989

1989 watapi kichasqa cheqaqkuna iskaymanmi karqan. Reforma kuyuykunapa profetiku paralelunkuna, chaymanta Daniel chunka hukniyuqpa qhepa soqta versiculonkuna, huk pacha kikinllapim kichasqa karqan. Wakin profetiku kamachikuykunata llamk'achirqanku chusku chunka versiculopa qallariy willakuyninta sayachinapaq. Chay kikin cheqaqkunam kunanqa llave hina kanku, chay kikin versiculopa pakasqa historianta yachanapaq, maypichus chay profetiku allin rumi hinakuna tarisqa karqan. Huk ejemplota qosqayki.

1989 watapi, Adventismopi manam karqanichu hukllachasqa yuyayqa Danielpa qhipa suqta versiculonkuna ima nisqanta. Chay mana hukllachasqa kayqa iskay rikch'aqmi karqan. Mana karqanchu ima nisqanmanta rimanakuyta tukuq huk yuyay. Pikunachus versiculokunamanta entiendesqayuq kasqankuta nirqaku, runapa yuyayninkutam qhawarichirqaku, apostatakusqa Protestantismopa hinaspa Catholicismopa teologianta chaqrusqa; ñawpa taytankumantam chaskirqaku paqarina herenciankuta, 1863 watapi hatarikuymanta, chaypim Jeroboampa qallariy hatarikuyninpi mana kasukuq profetapa ruwananman hunt'arqaku. Chay sapankama yuyaykuna versiculokuna ima kasqanmantaqa, allinllapi qhawaspapa, sapalla sut'inchaykuna karqan. Versiculokunamanta paykunapa yuyayninkuqa ichapas karqan utqaylla profético aplikasyonpa asuykunawan awqanakuy, hinaspa achka kutiqa kikinkupa versiculokunapa qallariy nisqankumanpas contrapi.

Imataq qaujimalauqtavut taikkunani verseni tassa uvani pingasuni verseni tamarmik atausiqmik naunaitkutaqarlutik paasinnittaasiusimajuq. Taanna atausirmiutillugu tusarliutit paasigatsigu uvannga kajumissuutigineqarpoq paasinnittaaserma saqqummiunnissaa, naak ilisimaluarlugu Adventismi tamakkerluni itigartitsisimasoy taanna paasigakku. Taikkua verset pillugit paasinnittavut siullermik saqqummersinneqarput 1996-mi, tamannalu tassani saqqummiunneqarsimasoy paasinnittaatsiartaq ukiuni pingasuni qulit qaangiunneranni aatsaat nukittunerulersimavoq!

Sichus ñawpaq kaq qillqasqa rimanata qhawarinki revista The Time of the End nisqapi, tarinki Testimonies, volumen 9, p'anqa 11. Pisqa watakuna 9/11-man ñawpaqta, revistaqa qallarin 9/11-wan. Chay yachaykunamanta huknin, maymi sonqoyta kallpachawarqan, karqan kayta entiendenaypi: versículo chusku chunka nisqapi “pacha tukukuypi” nisqaqa, norte llaqtapa reywan sur llaqtapa reywanqa atiyiniyuqkuna espiritualmi karqanku, manam literalchu. Chay pachapiqa,

ñam yacharqaniña Sister White nisqanmanta, Danielpa qillqanwan Revelationpa qillqanwan huklla qillqami kasqanta, hinaspataq Danielpi kaq kikin profecía siq'ita Juanqa Revelationpi hap'irqan. Tarirqaniña Revelation chunka hukniyuqpi, mayqinchus hunt'akurqan historiapi muyuriq "pacha tukukuy" nisqapa muyuriyninpi 1798 watapi; Sister Whitepa comentario-nin chay capítuloq hawanpi sut'ita yachachin Franciaqa espiritual Egiptom kasqanta, hinaspataq payqa chay hinallataq sut'ita rimarin Revelation chunka qanchisniyuqpi, bestiaq hawanpi wayna warmiqa espiritual Babiloniam kasqanta.

Paní Whiteq chay ishkay atiyniyokunata reqsichisqanqa *The Great Controversy* nisqapi kashan, chay rimarisqankunataq Juanpa hinaspa Danielpa willakuyninkunata huñunaykuchkan. Daniel qelqapa chunka hukniyoq kapitulinpi "urin llaqtapa reyin" nisqapa sut'inchayninqa Egiptoyma kamachiq atiyniyokmi, "hanan llaqtapa reyin" nisqataq Babiloniata kamachiq atiyniyokmi. Biblia hinaspa Profecíaq Espiritun yanapanakuspanku cheqaqta sayachinankupaq, Danielta hinaspa Apocalipsisista huñurispanku chay yuyayta qhawachinankupaq llamk'asqankuqa, mana hayk'aqpas pantasqa teólogoman, nitaq pantasqa kikinmanta churakusqa umalliqman, huk kikin yanapakuq ministeriopi kaqman, saqeyta atisqaychu karqa.

Raphia maqanakuyta unanchakuna hina Ptolemyta Uzziastaqta entiendenapay, chaymanta sonqonkuna hatunchakusqanmanta qhipaman rikurimuq llusqimuyta, kay cheqaqwan kamachisqa kaymi: Ptolemyqa dragónpa atiyinta reqsichin, paymi Romaq rantin atiyinta atipan; ichaqa chay rantin atiyinwanmi qolluykuchisqa kachkan, mayqinchus chunka kaq versículopi hinaspa 1989 watapi Ptolemyta atiparqan. Historiaq sapanchaq t'aqakuykunataq munasqa ruwasqakuna hinaspa ancha importanmi.

Uzziahqa uywawan allichasqa sallqa animalpa señalninta chaskin, iglesiatawan estadotawan hukllachaspa apamuyta munasqanrayku; Uzziahqa k'anchariq allpam, hinaspa chay k'anchariq allpaqa 1989 watapi willakuy qallariyninpi hatun argumento karqa. ¿K'anchariq allpaqa Estados Unidoschu, icha Séptimo Día Adventista iglesiachá? Chay pacha pantasqa yuyayta hap'iqkuna, k'anchariq allpaqa Adventista iglesia kasqanta nispa, hinallataq pipas kunankama chayta rimanqaku—ninqakumanmi, tawa chunka pichqa versículopi k'anchariq santu urquqa sut'ita Diospa iglesian kasqanta, chayraykutaq paykunapay urquwan allpawan kaqlam símbolo karqan. Runapa yachaqa hina yuyay, ichapas.

Uziasqa k'ancharisqa allpa kan, Ptolomeotaq Egipto kan. Uzias, hina k'ancharisqa allpa kasqanrayku, iskay waqranmi kan: Protestantisuta, hinaspa Republicanisuta. Ptolomeo-pa políticopi rikuchikuyninqa comunismo kan, hinallataq imaymana rikch'ayninkunapas; Ptolomeo-pa religiosopi rikuchikuynintaq espiritismo kan, hinallataq imaymana rikch'ayninkunapas. Dragón atiyniyokpa huk característicanqa chaymanta huñusqa alianza kasqanmi; ichaqa llulla profetaqa, mayqinchus k'ancharisqa allpa kasqa, huklla nacionmi iskay waqrayuq.

Daniel chunka huk versículon pusaq chunka tawaqniyuqpi sut'incharqan 1989 watapi Unión Soviética chinkachisqa kaptin, Estados Unidosqa papay kamachikuyninpa rantin atiyin kasqanta. Kay chiqapa Apocalipsis chunka kimsaqpi iskay waqrayuq allpa uywapa ruolninwan kуска purin,

iskaynin librokunaqa hukllam kanku.

Hinaspanmi huk sallqa animalta qhawarirqani allpamanta llusqsimuqta; payqa iskay waqrayuq karqa ovejapa wawankuna hina, ichaqa dragón hina rimarqa. Hinaspan ñawpaq sallqa animalpa llaqa atiyinta ñawpaqninpi ruwachkarqa, hinaspan allpata, chaypi tiyaqkunatawan, wañuchiq k'irisqan hampisqa kaq ñawpaq sallqa animalta yupaychanankupaq kamachirqa. Apocalipsis 13:11, 12.

Apocalipsis chunka kimsayumi Estados Unidos-ta reqsichin Papapaq rantin atiyin kasqanta, imaraykuchus allpaqmanta lloqsiq uywacha “ñawpaqninpi kaq” lamar qochamanta lloqsiq uywapa llaqa atiyinta rurachkan. Iskayniyuq versículopi pagan Roma-pa dragonninmi Papaman qusqa karqan atiyinta, tiyananta, hatun kamachikuynintawan. “Atiyin” nispa tikrasqa simiqa atiyiniyuq kayta nin; ichaqa chunka iskayniyuq versículopi huk simim kashan “atiy” nispa tikrasqa, chayqa “delegasqa kamachikuy” niyta munan.

Estados Unidosqa papap kaqpa rantinpi llamk'aq atiyinmi; payqa pagano Roma nisqawanmi rikuchisqa karqa, chaymi versículo iskaypi nisqa hina, papapman soldadokunaq hinaspa qullqi-atipayninpa yanapayninta qorqa. Chayta ruwaspan, pagano Romaqa Estados Unidos nisqapa unanchanmi karqa, paypas papal atiyapa mana allin ruwasqanta ruwanankupaq “carretankunata, buquekunata hinaspa caballoq puriq soldadokunata” qonqa.

Chunkaq chunka versículopi, chunka hukniyuqpi, chaymanta chunka pichqayuqpi kimsa maqanakuykuna historiapi hunt'akusqan p'unchawkunapi, Antiochus Magnus sapa maqanakuyllapim karqa. Kay chiqaq kayta reqsichin, chay kimsa maqanakuykunapi rikuchisqa atiyiniyuqqa bestiapa rantin atiyin kasqanta, imaraykuchus sapa kutiqa Antiochusmi, hinallataq 1989 watapi Antiochusqa Estados Unidospa rantin atiyin karqa.

Kimsa maqanakuykuna, chunka suqtayuq versiculopi Domingo kamachiyman apaqkunaqa, Alpha-Omega sut'inchasqanta apakunku, hinallataq cheqaq kaypa ruwanakaynintapas. Ñawpaq maqanakuypi hinallataq kimsañiqin maqanakuypiqa Estados Unidosmi kachkan, chaymi ñawpaq hinallataq qhipa maqanakuykunapi alpha-Omegata riqsichin. Chunka suqtayuq versiculopi Domingo kamachiyman apaq kimsa maqanakuykunapas cheqaq kaypa sut'inchasqanta apakunku. Nazi Ucrania nisqa rantin atiyinmi chawpi maqanakuyqa, hebreo simipi “cheqaq kay” nisqapa marconpi chawpi waymarkpa hatarikuyninta rikuchin. Kimsa maqanakuykunaqa 1989 watamanta Domingo kamachikama rikuchinku, chaymi versículo cuarentapi “pakasqa historiata” rikuchinku.

Apocalipsis chunka hukniyuqpi chunka hukniyuq versículonmi 2023 watata reqsichin, iskaynin waqrangkuna kawsarimusqankumanta qallarina hina. Daniel chunka hukniyuqpi, chunka hukniyuq versículonqa chay kikin pacha historiata reqsichin. Ukhunpi profeciapa siq'inninpas, hawa lawpi profeciapa siq'inninpas 2023 watapi tupaykunku. Ukhunpi siq'inqa Daniel hamut'asqan “ima” nisqanmi, hawa lawpi siq'intaq pay hamut'asqan “visión” nisqanmi.

Danielpaq ricuchisqan templopa pruebanqa iskay chunka iskayniyuq punchawpi qallarín, hinaspataq 9/11 qhepaman iskay chunka iskayniyuq watakuna pasasqanmanta, chaymi Isaías templo ukhuman haykusqan punto, 2023 wataman apan. Isaíasqa Uzzíasqa wañusqanta reqsichin,

chunka hukniyuq wata leprawan kawsasqan qhepata, 9/11-pi. Templo sayarichiy llamk'ayqa ñawpaqta cimientota churaymanta ruwasqa kachkan, chaymantaq templo sayarichiyta hinaspa umalliq rumita churayta, chaymantaq kimsaq litmus pruebataman pusan, trompetakunapa rayminwan sut'ichasqa, Levítico iskay chunka kimsayuqpa lineanpi. Wiñay evangeliopa ukhupi ruwasqan llamk'ayninpa hawapi lineapa historianninpi hunt'asqa kachkan. Chunka hukniyuq versículopi Putinqa Ptolomeowan tipificasqa kachkan, hinaspataq Uzzías reyqa iskay kaq testigotam qun, uray llaqtapa reyninpa ricuchikuyninpaq, mayqinmi soldadokunapa atipayninrayku hatarichisqa, chaymantaq qhepaman religionpa suyunman kikinta yaykuchiyta munan.

Uray llaqtap qhapaqninqa phiñakuywan kuyuchisqa kanqa, hinaspan lloqsispa paywan maqanakunqa, chay uray llaqtap qhapaqninwan; payqa hatun achka runakunata huñunqa; ichaqa chay achka runakunapa paypa makinman qosqa kanqaku. Chay achka runakunata apasqan qhipataq sonqon hatunchasqa kanqa; hinaspan achka chunka waranqa runakunata urmachinqa: ichaqa mana chaywan kallpanchasqa kanqachu. Daniel 11:11, 12.

Uriah Smithqa rimarin Ptolemy Philopatorpa historianta, hinallataq Jerusalén templopi sacrificiokunata haywayta munasqanmantapas.

“Ptolomeoqa manam karqanichu allin yuyayniyoq kasma atipayninta allinta llamk'achinampaq. Chay atipayninta qatipaqtinmi, ichaqa hina kaspaqa, Antiocoq llaqa qhapaq suyunpa kamachiqninman hina rikch'akunman karqa; ichaqa aslla manchachiykunallawan, aslla amenazasninkunallawan kusionqa kasma, allinyanakuyta rurasqa, chayhina mana hark'asqa, mana qhispichisqa uywa-hina munayninkunaman sapaqkama qonakunanpaq. Chayrayku, awqankunata atispaqa, payqa huchankunawan atisqa karqa; hatun sutita sayachiyta atisqanmantapas qonqakuspa, mikhuy fiestakunapi, millay q'añu kawsaypiwanmi tiemponta usuchirqan.”

“Sonqoyimi atipayninrayku hatunchakurqan, ichaqa mana chaywan kallpanchasqachu karqan; imaraykuchus mana yupaychasqa hina chayta llamk'achisqanrayku kikiñanpa runankuna paypa contranpi hatarirqanku. Ichaqa sonqonpa hatunchakusqanqa aswan sut'ita rikurirqan judíokunawan ruwasqankunapi. Jerusalénman hamuspan, chaypi sacrificiokunata haywarirqan, hinaspa ancha munarqan templopa ancha santu cheqninman yaykuyta, chay llaqtapa leyninman hinaspa religionninman contrapi; ichaqa, sinchi sasachakuywanraq hark'asqa kaspan, chay cheqmanta llusqirqan llaqa judío nacionpa contranpi ninawan phiñasqa, hinaspa chayllamanta paykunapa contranpi qallarirqan manchay millay mana sayk'ukuq qatiykachayta. Alejandriapi, maypichus judíokuna tiyakuq kasharqanku Alejandro p'unchawkunamanta pacha, hinaspa aswan munasqa llaqtamasikuna hina privilegionkuta kusionqa hap'irqanku, kay qatiykachaypi wañuchisqa karqanku tawa chunka waranqa, Eusebio nisqanman hina, suqta chunka waranqa, Jerónimo nisqanman hina. Egiptokunapa hatariynin, hinaspa judíokunapa wañuchisqa kasqankuqa, cheqaqtapuni mana karqanchu payta reynonpi kallpanchanapaq, aswanpas yaqa llañanpi tukuchinapaqmi aypaq karqan.” Uriah Smith, Daniel and the Revelation, 254.

Ptolomeo Filopatorpa ejercitun atipaynin Raphiapi, 217 a.C. watapi, manam Ptolomeota kallpacharquchu, ichaqa “sonqonta hatarichirqanmi.” Ukrainapi awqanakuyti atipayqa manam Putinta kallpachanquchu, ichaqa “sonqonta hatarinqa,” hinallataqmi ejercitupi allin llank'ay

atipaywan rey Uziaspa sonqonta hatarichirqa.

Hinallataq Uziasqa llapa ejercitunpaq wakichirqa escudokunata, lanzakunata, caskokunata, corazakunata, arcokunata, hinaspa warak'akunata rumikunata wikch'unanpaq. Hinaspa Jerusalén llaqtapi rurachirqa ingeniokunata, yachaysapa runakuna rurasqanta, torrekunapi hinaspa murallakunapi churanaqpaq, flechakunata hinaspa hatun rumikunata wikch'unanpaq. Sutinga karuman mast'arirqa; anchata yanapasqa kasqanrayku, kallpasapa kanan kama. Ichaga kallpasapaña kaspan, sonqonqa hoqarikusqa karqa paypa chinkayninpaq; Señor Diosninpa contranpi huchallikurqanrayku, Señorpa templonman yaykurqa inciensota rupachinampaq inciensota altarñinpi. 2 Crónicas 26:14–16.

Ishkay uray llaqtamanta reykunaqa, sonqonkuta awqanakuy atipayninkunamanta hatarichisqa kaspanku, chay kikiñan temploman yaykuyta munarqanku huk ofrendata haywarinankupaq, chaytaqa sacerdotellam ruwanman karqa. Iskayninpi sacerdotekunaqa chay hatunchakusqa reykunapa chay ruwanankupaq munayninkuta hark'arqanku. Huk reyqa chaymanta qallarirqa judiokunapa contranpi kutichiyta, hukñataq urkunpi leprawan maqasqa karqa.

Hinallataq Azarías sacerdote qhepanta yaykurqa, paywan kуска pusaq chunka sacerdotekuna Señorpaq, kallpayoq runakuna. Paykunataq Uzzías reyta hark'arqanku, nispatay nirqanku: “Mana qanpaqchu, Uzzías, Señorpaq inciensota rupachiy; aswanpas Aarónpa churinkuna sacerdotekunapaqmi, inciensota rupachinankupaq t'aqasqa kaqkunapaq. Lloqsiy uqllumanta; huchallikurqankim, manataq Señor Diosmanta qhapaqchasqa kanqachu qanpaq.” Chaymantataq Uzzías phiñakurqa, makinpi inciensota rupachinapaq q'uñichina q'ipiw; sacerdotekunawan phiñakusqallanmantapacha lepra unquy urqurqa mat'iykipi sacerdotekunapa ñawpaqninpi, Señorpa wasinpi, inciensota altarpa ladonmanta. Hinallataq hatun sacerdote Azarías, llapa sacerdotekunapiwan, payta qhawarqanku; qhawariytawan, leprosoñam karqa mat'iykipi. Hinaspatay chaymanta utqayman qarqorqanku; arí, pay kikinpas usqhaylla lloqsiyta munarqa, Señor payta maqasqanrayku. Uzzías reyqa lepra unquyoqmi karqa wañunaykama, sapa wasipitay tiyakurqa, lepra unquyoq kasqanrayku; Señorpa wasinmantam t'aqasqa karqa. Churintay Jotammi reypa wasinpi kamachiq karqa, hallp'a runakunata juzgasa. Uzzíaspa wakin rurasqankunataqa, qallariyninmanta tukukuyninkama, Amozpa churin profeta Isaiásmi qelqarqa. 2 Crónicas 26:17–22.

2014 watapi, Europapi globalistakuna hinaspa Obama kamachiq ayllupas Ucrania nacionpa hawanpi huk llimp'i tikrayta qallarín. 2022 watapi Rusiaqa huk yaykuy maqanakuyta qallarín, chaymi tukukuyninpi Putinpa hinallataq Rusiapaq atipayman pusaq kanqa; Ptolomeo hinaspa Uziaswan rikch'achisqa, uray llaqtakunaq reykunan hina. Chunka iskayniyuq versículopi nin, Putinqa atipasqanmanta qhipaman, “sonqon hatunchasqa kanqa; achka chunka waranqakunata urmachinqa: ichaga mana chaywan kallpachasqa kanqachu.” Chaymanta historiapas qillqa, paypa qhapaq suyumpa sapa kuti aswan urmayta.

Chay allinmanta urayman riyqa wañuymam pusaq; Raphia llaqtapi chinkasqanmanta Antiochus Hatun kutichikuyta rurasqa pachaqa, Antiochusqa manaña Ptolemy Philopatorwan tinkusqachu, aswanqa chay pachapiqa Egipto suyupa kamachiqnin kasqanta huk wayna wawaywanmi rimakushan karqa. Wawaqa qhipa miraypaq unanchanmi; chayrayku, huk

nivelpiqa, Panium llaqtapi Antiochus atipasqan wawa qhapaqqa uray suyuq qhipa mirayninmi. Ruwaypaq cheqaq nivelpiqa, chay wawa qhapaqqa Antiochuspa kallpasqanman chimpapakuy pisi kallpayuq kaytam sut'inchán.

“Ptolomeo Filópatorwan Antiocowan allin kawsaypi rimanakuy rurakusqanku chunka tawa watakuna sayarqan. Chaykamallataq Ptolomeoqa mana templanakuywan, millay kawsaywan wañupurqan, hinaspa churin Ptolomeo Epífanés sutiyuqmi rantinpi yaykurqan, chay p'unchawkunaqa tawa utaq pichqa watayuq wawa kashaqtin. Antiochoqa, chay pachallapi, qhapaq suyunchispi hatarichiykunata upallachispa, inti lloq'e partikunata uraychaspa, paykunata kasukuypi takyachispa, Egiptopa tiyananman wayna Epífanés yaykuptin, ima ruwaypas qallarinanpaq samayniyuqña kasharqan; hinaspa kayqa kamachikuyninta astawan mast'arinanpaq allin pacha kasqanta yuyarispa mana chinkachinapaq, ancha hatun soldadokunata huñurqan, “ñawpaqmanta aswan hatun” nisqata (imaraykuchus inti lloq'e puriynganpi achka kallpankunata huñusqa karqan, hatun qhapaq kaykunatapas tarisqa karqan), hinaspa Egiptoman llusqirqan, chay wawa qhapaq reyta mana sasachakuywan atipayta suyaspa. Imayna atipaykusqantaqa chayraqmi rikusun; kaypiqa musuq sasachakuykuna kay qhapaq suyukunapa rurayninkunaman yaykun, hinaspa musuq runakuna historiapa teatrunman pusamusqanku.” Uriah Smith, Daniel and the Revelation, 255.

Uraypi Reyi

Rusiapa qhepa tukukuy puriyinkunata siq'ichiyqa, willka willakuq llaqtakunapa qollana uray llaqtayuqpa qhepa tukukuy puriyinkunatapas siq'ichiy. Tukuy pacha tukukuypi, 1798 watapi, willka willakuy historiapi chayamusqa espirituwan qollana uray llaqtayuqpa huk willka willakuy nisqapa kawsaynin kaymi—imayna tukukuyninman chayan. Chayqa qollana hanaq llaqtayuqpaqpas, llulla willakuqpaqpas huk willka willakuy nisqa kawsayninmi. Kimsa atiniyuqkunam, kay pachata Armagedónman pusaykamuqkunam, sapaq tukukuyninkuta Diospa Simiyinpi sut'inchasqa kapunku. Imapas Putinwan Rusiaywan pasaqqa, ñawpaq qollana uray llaqtayuqpa siq'ikunaq rikch'ayninwanmi ñawpaqmantapacha rikuchisqa kachkanqa.

Urinpi kapqaña kaq hanan rey sur nisqapa wañusqanpaq ejemplokunaqa ñawpaq kaq hanan rey sur nisqapa wañusqanwanmi rikuchisqa karqan, payqa mana Diospi ññiq Francia karqan Revolución pacha ukhupi. Urinpi reino sur nisqapa wañusqanqa rey sur nisqapa wañusqantapasmi hap'in. Napoleónpa wañusqanqa Franciapa wañusqanwanmi tupachkan, hinallataq qatinqin reino sur nisqapa wañusqanwanmi tinkun, payqa Rusia karqan. Rusiaqa kunan pacha rey sur hinaqa revoluciónwanmi qallarin, imaynachus Franciaqa rey sur hina revoluciónwan qallarisqa karqan, chayhinata.

Revolución nisqaqa dragónpa huk unanchanmi, paymi uray reykunapa unanchan. Dragónqa, uraymanta reyqha hatun kaq unanchanqa, Satanásmi; payqa waranqa watakuna tukukuypi revoluciónta ruwanayta munaptin, hanaq pachamanta nina uraykamun hinaspataq payta mikhun. Qallariyninpi hanaq pachapi hatarikuyninqa alfa karqan waranqa watakuna tukukuyninpi hatarikusqanmanta.

1798 watapi, Francia suyupaq rimaypi, Francia Revolución nisqapi, uray suyuq espiritu rey kasqan tiyanata hap'irqan. Chay revoluciónqa Europa suyukunapi llapanta picharirqan, hinallataq qhipaman Rusia Revoluciónman chayarqan, chay watallapitaq utqaylla qatinqinpi Bolshevik Revolución pasasqan.

1917 wata Rusiya hatun tikrayqa iskay hatun purinyuqmi karqa: Febrero killapi Tikray (tsar nisqa rey monarkhiata urmachispa, autokrasiyata tukuchispa, hinaspa sovietskunawan iskay atinyuq pacha ukhupi huk pisi pacha kamachiyta sayarichirqan) hinallataq Octubre killapi Tikray (Bolshevik Tikray nisqapas sutinchasqa, maypichus Leninpa umalliq kayninpi bolshevikkuna huk qapariywan atiyta hap'irqanku, chaymanta soviet kamachiyta sayarichispa, socialismo/komunismoman puriyinta kicharirqan).

Ancha ñawpa pachakunamanta qhawarikuypi, hinallataq revolucionaria yachay-ñiqipi (aswanraq marxista qhawariykunamanta, Trotsky, Luxemburg, wakinkunawan kуска kikin chaykunata ruwaspa), Francia Revolución (1789–1799) sapa kuti qhawarikun imaynachus Rusia llaqtapi pasaq ruwaykunapa puriyinta rikuchiqman hina, utaq chaypaq huk esquema quqman hina. Francia Revolución-pa iskay puriyinkuna, kay Rusia fasekunata rikuchisqankuna, kaykunam:

- Qallariynin kuskanchasqa kamachiq/constitucional nisqa pacha (maspas 1789–1792), chaymi Febrero Revoluciónwan tupaq. Kay Francia pacha qallarin Bastilla nisqapa maqanakuywan, Estados Generales/Asamblea Nacional huñunakuywan, feudal privilegio-kunapa chinkachisqankuwan, Declaración de los Derechos del Hombre nisqawan, hinallataq Girondinos nisqakuna, kuskanchasqa musuqchasqakuna ima urapi huk monarquía constitucional sayarichisqawan. Chayqa monarquía absoluta-ta urmachirqan, ichaqa burgués/liberal kamachiykunapa wakin imayna kayninkunata hinallataq iskay/atipanakuq atinyuq kamachiy estructura-kunata waqaycharqan (kayhina, Asambleawan mana tukuy monarquíawan chawpipi). Chayhinallataq, Febrero 1917 watapi Tsarismo-ta tukuchirqan, ichaqa huk gobierno provisional burguésman pusarqan hinallataq Soviets nisqakunawan iskay atiyman.
- Ancha/Jacobino nisqa pachaqa (aswanpis 1792–1794 watakunapi, ñawpaq República ñisqa hatarichisqanta, Luis XVI wañuchisqanta, hinaspa Robespierre hawan Jacobinokuna/Comité de Salvación Pública nisqawan Manchachiy Kamachiyta) Octubre (Bolchevique) Revoluciónwan tupachkan. Jacobinokunaqa aswan llamp'u Girondinokunamanta atiyinta hap'irqanku ancha sinchi rurayninkuwan, republicata willarqanku, contra-revoluciónta ñit'irqanku, hinaspaq revolucionta aswan ukhu kaq runa kawsay tikrayman hinaspa ukhupi hawapi kaq ameaçakunamanta amachayman ñawparichirqanku. Kayqa ricch'akun imaynatas Bolcheviquekuna gobierno provisionalta urmachirqanku, proletario/dictadura del proletariado kamachiyta sinch'iykachirqanku, hinaspaq revolución socialista nisqata ñawparichirqanku.

Kay kuskachasqa tupachiykunapaq sinchita qhawachin imaynatas kutichikuynakuna achka kuti huk nisqa qatinqinman hina purinku: qallariypi, ñawpaq kamachiy p'atataq llapaq hatariywan waqlliy (chawpi puriq / burgués kallpakuna pusaqninwan), chaymantaq aswan sinchi kallpachakuy radicalkunapa makinkuman yaykuywan, mana allin pacha chawpipi kutichikuya

“waqaychanankupaq” hinaspa aswan ukhuman churanankupaq. Bolshevikkuna kikinkum kikin yuyaywan Francia suyupi rikuchisqa ejemplomanta hap’ipakuspanku, Octubre killapi paykuna hatariyninkuta Jacobino kunapa golpe nisqaman hina qhawaspanku—contrarrevoluciónta hark’anankupaq hinaspa kutichikuypa atiyninta hunt’achinankupaq wakisqa kasqanta.

Kay hina tipulujyaqa rikurin Trotsky-pa **History of the Russian Revolution** nisqan hina qillqakunapi (maypin sut’inchaywan Rusia llaqtapi iskay kallpayuq kamachiy pacha Francia llaqtapi kaq hina puriyninkunawan tupachisqa), hinallataq Rosa Luxemburg-pa Rusia llaqtapi pasasqakunamanta qillqasqankunapipas; chaypi payqa nin Rusia Revolución-pa ñawpaq pachasnin (marzomanta octubre kama) Francia- (hinallataq Inglaterra-) revoluciones-pa esquemanman hina qatipakusqanta, Bolshevik-kuna hap’ipakusqankutaq Jacobino-kuna wichariyninwan kuska-tupachisqa kasqanta.

Jesúsqa tukuy kuti tukukuypi kaqta qallariyninwanmi rikuchin, hinallataq Napoleonpa tukukuynin, uraymanta ñawpaq espíritu rey hina, revoluciónpa qallariyninpi waymarkakunata qatipaspa, chay hina ruwaspataq Unión Soviéticapa tukukuyninta rikuchirqa.

Napoleónpa progresivon wañuynin (paso paso) ancha allinta tupapun Unión Soviéticapa pisiy-pisiy urmayninwan hinaspa 1991 watapi thuñiyninwan, chaylla tipológiko marco ukhupi maypichus Revolución Francesapa iskay fasesnin ñawpaqman rikuchirqa Revolución Rusapa 1917 watapi Febrero hinaspa Octubre etapankunata. Kay paralelismoqa mastawanmi mast’arin post-radical consolidación fasekama (Bonapartismo) hinaspa mana ayqekuy atina ch’iqichakuyninkama. Kayqa hapiykunqa general histórico patronesmanta hinallataq análisis marxistakunamantapas (aswanraq Trotskyq *The Revolution Betrayed* nisqanpi hinaspa chaywan tupa ruwayninkunapi), mayqinkunachus Napoleónta qhawarinku Bonapartismopa arquetipon hina: huk régimen de hombre fuerte, mayqinchus rikurin huk revoluciónpa radical cumbreynin qhipaman, claskunapura balanceakuspa, revoluciónpa wakin hatun estructural atipayninkunata waqaychaspa (democrático kallpachakuyninta ñit’ispa), sapallanpa/militar-burocrático imperiota hatarichispa, sinchi mast’arispas, chaymantaqa fasespi urmayta much’uspa, ñawpa ordenpa wakin kutichisqanmankama pusasqa.

Napoleónpa Bonapartista oqarisqanqa Stalinista takyasqanwan tupachkanmi

Jakobino radical nisqa pacha qhipaman, hinaspa Thermidor nisqapa kutichisqan qhipaman (1794), mana takyasqa Directorio nisqa kamachiy (1795–1799), Napoleónpa 18 Brumario golpeyninwan (1799) Consulado nisqata sayarichin, chaymantaq Imperio nisqata (1804). Payqa burgués revolucionario atipayninkunata kamachinman churaykuspa huklawman apan (Código Napoleónico, feudal privilegio-kunapa tukukuynin, kallpayoq chawpi hukllachasqa Estado), ichaqa chaykunata autoritario kamachiymán, soldado hina hatunchakuymán, hinaspa musuq élite nisqaman uraychaspa churarin.

Bolchevique/Octubre nisqa radical fase qhipaman, hinaspa qallariy soviético experimentokuna qhipaman, burocrática degeneración qallarín (aswanraq 1920 watakunapa chawpiymanta pacha).

Stalinpa consolidacionnin Lloq'e Oposiciónta atipan, “socialismo huk suyullapi” nisqata kallpachin, hinaspa policía/militar-burocrática diktadurata paqarichin. Planificasqa economía hinaspa nacionalizasqa propiedad (Octubremanta hatun atipayninkuna) waqaychasqa kachkan, ichaqa huk privilegiada kastaq herramientasninman tukuchisqa, internacionalismo saquesqa kachkaptin.

Ishkay kaqninpipas, kutichiy paqarichiq kallpaqa “chiriysqa” hinam tukuspa, huklla runa utaq huk aparatopa kamachinman hinaspa mast'arikuyninmanmi kutirichisqa. Trotskyqa sut'inchaspa nirqan Stalinpa régimenninqa “Bonapartismo Soviético” nisqa huk rikch'ay kasqanta, Napoleónpa Imperionman aswan qayllapi, ama Consuladomanqa.

Paso paso urmayninqa

Kaymiqa chay hatun tinkuyqa—urmayqa manam hukllapi pasaqlla huk ruwaychu, aswanpas mast'arisqa atipanakuywan, ukhupi ch'iqnakuyininkunawan, awqanakuypi t'uru sasachakuykunawan, kinray chiqakunapi kamachiy chinkaywan, mana allin llusqisqa allinchaykunawan, hinallataq qhipa t'aqakuy/churayman kutichiywan apachisqa qatiq qatilla ismuykunap sutinmi.

Ladu napoleón nisqamanta (1812manta 1815kama)

- 1812: Rusia llaqtaman ch'iqchiq wañuywan tukukuq yaykuy—Grande Armée (600,000 qhari-kuna), apanakuywanqa mana allin kasqanrayku, chiri pacha, hinaspa hark'akuywan pasaypa wañuchisqa. Hatun llakikuy turning point; ancha hatun chinkay yupaychasqa kasqanmanta hinaspa runa kallpamanta.
- 1813 watapi: hukpaqpi hukllanakuy ruwakun paypa contra; Leipzigpi atipachisqa (“Nacionkunapa Maqanakuyin”)—Alemania llaqtamanta yanapakuqmasinkuna hinallataq territorionkunatapas chinkachin; imperionqa huch'uyayta qallarín.
- 1814: Huk llapa masikuna Francia suyuta chiqanta yaykunku; París llaqtam urman; Napoleónmi kamachiyta saqin hinaspa Elba-man qarqusqa kachkan.
- 1815: Pisi kutimuy (Pachak P'unchawkuna), qhipa atipasqa Waterloo-pi; wiñaypaq qarqay St. Helena-man; monarquía Borbónica yapamanta sayachisqa (kutichiy mana allin munaywan revolucionpa atipayninkunata qhipaman kutichiy, ichaqa mana llapanta-chu—wakin kamachikuy/administración tikraykuna kawsarqanku).

Ladun soviéticolla kaqnin (1970 watakunamanta 1991 kama)

- Qhipa 1970 watakunapi—1980 watakunapi: Qullqi kamay sayakuy (“zastoi” nisqa Brezhnevpa kamachikuynin urapi), wiñay pisi kaykuna, tecnología qhipachakuy, hinaspa Estados Unidos/NATOWan mana atipakuy armakuna atiy churanakuy—sistemapa llumpay mast'arikuynin qallarín qullqi kawsayta ukhumanta ch'usakyachiyta.
- 1979–1989: Afganistán llaqtapi awqa—Soviéticokunapa “Vietnam”-nin; ñit'inapi urmayqa yuyay atiykunata, kallpachakuyninta, hinallataq llapa llaqtakunapi yupaychasqa kayninta pisiyachin (qhawariy chay aswan musuqkuna hina rikch'akuq tinkuyta: Napoleón Rusia

llaqtapi tukusqa karqa; URSS-qa huk ch'ullku, sinchi sayaq pampapi yawarninwan pisisqa karqa).

- 1985–1989: Gorbachovpa perestroika/glasnost nisqankuna reformankunaqa (sistema qispichiyta munaspa, qhipa Napoleónpa wakin allinchaykunaman rikch'akuspa) aswanmi chay ukhupi pantasqa ch'axwaykunata rikuchin hinaspa utqayachin; Inti lloqsiy Europapi Bloc Orientalpa satélite estadonkuna hatarinku hinaspa kacharirunku (Berlín perqata urmachinku 9 ñiqin noviembre killapi, 1989 watapi, gobierno rejimenkuna urman 1989–1990 watakunapi llapanpi)—“hawa imperio” nisqapa chinkaynin, Napoleónpa yanapaq estadonkuna chinkasqanman hinallataq.
- 1990–1991: Uq llaqtakuna ukhupi nacionalkuna sasachakuykuna, repúblicakuna soberaníaanta willakunku; agosto 1991 watapi mana allinchu nisqa sinchi sayaqkunaq golpe-nin manchay hatun pantasqawan urman; Gorbachev 25 diciembre 1991 p'unchawpi karqonta saqen; URSS nisqa suyukuna tantasqa 15 estadokunaman chinkarparin. Qhepanmanta capitalista kutichiy hamun (Yeltsin pacha shock therapy, oligarcakuna, privatización)—Borbón nisqa restauraciónwan tupachisqa: revolución manaraq kaptin kaq clase nisqapa elementonkuna (utaq paykunapa equivalenten-kuna) kutimunku, revoluciónpa hunt'asqa propiedadpa relacionninkunata kutichispa pampachanku, ichaqa wakin kamachiy formakunallata waqaychaspa.

Iskayninpipas, “imperyo” (Franciaq Continentalkamanta Sistema vs. Soviéticokunaq Inti llaqtakuna Bloque/COMECONpa kallpachayninpa influyon) ukhumpi ismuspa hawaman rakikun, ukhupi ismuy utqayllam miran, qhipa sasachakuy chay ch'usaqyayninta rikuchin, hinaspa ñawpaq ayllu-sociedadpa kallpankuna yapamanta sayarimun (monarquía/capitalismo). Bonapartismo mana wiñaypaq sayakuqchu kasqanta qhawaykachin—“huk pirámide puntallanpi churasqa,” nisqanta Trotsky rimarisqan hina—imaraykuchus chayqa sayan revoluciónpa democracia saphiyninta ñit'ispa ñak'arichisqanpi, ichaqa awqan hawamanta kallpakuna chawpipi p'anqachispa (ichaqa q'iwispa) chaypa economía saphiyninta amachasqanpi. Soviéticokunaq urmayninqa mana karqanchu “llaqtalla” hatun qhawaypiqa, aswanpas ukhupi aswan-aswan ismuy tukukuyninmi karqan, imaynatachus Napoleonpa imperyonpas mana huk tuta chinkarqanchu, aswanpas sapa kuti atipaykunaq qatiyninpi pisiy-pisiyta ismuspam restauraciónkama chayarqan.

Francia suyupa qallariyninpas tukukuyninpas Uzias reypa hinaspa Ptolomeopa qhapaq willakuyninwanmi tupakun. Ptolomeo IV Filopátorqa Rafia maqanakuyipi (217 a. C.) allin atipayninta atipan hanaq norte reyniyuqta (Antíoco III), ichaqa “mana chaywan kallpachasqachu kanqa”—manam atipayninpa allin kaqta qatipanchu, aswanpas sumaq kawsayman hinaspa kikin hatunchakuyman kutiripun, chaymantaqmi (3 Macabeos 1–2 pi waqaychasqa qillqaspa nisqanman hina) Ptolomeoqa atipaynin qhipaman Jerusalénman watukuyta rinqa. Sonqon hatunchasqa kaspan, Santo de los Santosman yaykuyta hinaspa pay kikillan sacrificiota haywayta munan—chiqa Diosta qichuq hinaspa paypa contranpi hatariy ruwaymi chayqa. Diosmanta maqasqa kaspan (such'u onqoywan), p'enqayman churakun, hinaspataq Diospa llaqtanta qatiqchaspa ñak'arichiyman tikran. Chaymanta ñawpaqman reinonqa sapa kuti urayman urmariymi: millay kawsay ismuy, ukhupi hatarinakuykuna, hinaspa kallpaypa chinkaynin, wañunaykama. Kayqa cheqaqpuni Rey Uziaspa (2 Crónicas 26:16–21) rikch'ayninmi; paypa sonqonqa maqanakuy atipaynin qhipaman

hatunchasqa karqa, chaymanta temploman yaykuspa incienso rupachiyta ruraran (sacerdotekunapa llamkayninta qichuspa), hinaspataq urqunpi leprawan maqasqa karqa, chaymi runakunapaq rikuy atiy, sut'i taripaynin karqa. Chaymanta ñawpaqman Uziasqa sapallan t'aqasqa kawsarqa, Señormanta wasimanta karunchasqa, wañunaykama—mana usqhaylla chinkaychu, aswanpas unayta aysakuspa pisiyachiq tukuy.

Iskayninkuqa uray llaqtakunapa reyninkuna kanku; hatunchakuyninkutam Jerusalénpi temploman yaykuypi rikuchinku, chaymantaq mana chaylla urmaywanchu tukunku, aswanpas pisipaq, ismuy ismuy tukuy tukukuyman chayanku. Kaymi sapa qhipa “uraymanta rey”paq tipologíamanta qillqasqa kamachiy-nisqa.

1798: Francia suyupi Rey del Sur nisqa espiritualmente tukuyninman hamun

“tukukuypa pacha”pi (1798), Dios mana kasqanta yuyayniyuq Francia (chay atiyniyuq, Egiptopa espirituyninpaq kashaq simikunata rikuchirqaña—Diospaq sut'inmanta ñiqiynin, Apocalipsis 11:8 nisqapi hina) norte reyniypaqtan (Papado) kallpawan takyaykun, Papata prisionerota hap'ispa. Napoleónqa chay takyaypa militarpi rikch'ayninmi. Franciaqa 1798 watapi sur reyniypa coronanta churakun, ñawpaq Egipto incarnasqan kaq atheisticu espirituta hatunchasqanrayku.

Ichaga Ptolomeo mana atirqachu atipayninmanta allinta allinta apayta, chayhinallataq Francia llaqtapi Revoluciónpa sinchi fase-ninpas manam atirqachu chay atipayninkunata takyasqa hinalla waqaychayta nitaq hunt'asqata hawaman apachiyta. Uray suyupa coronanqa ñawpaqman pasarin, Diospa mana kasqanta yachachiq yuyay hamuqmasiykuspa puqun, hinaspan musuq kamachiq simita tarin.

Simbolokuna Ñawpaqman Purichiq Kamachiy: Napoleónmanta Leninman Stalinman

Kay kimsaqa manam yanqa akllasqakunañachu; astawanmi wiñaymanta wiñayman puriq tukukuyninkuna kanku—sapa hukninpas uray suyupa reyninpa ñanninkupi aswan karuman purisqanta rikuchin, kikinpa pisipaq, allmanta allmanta chinkayninman chayaspa. Napoleón—1798 watamanta qhipaman ñawpaq hatun unanchaymi karqan. Egiptopi atipaq (chiqaq uray suyupi), anchata mast'arikuspan (1812 wata Rusya kampañanqa huk llakiy hatun ñak'ariymi karqan), muyuriyninpi kaq imperyunman hukmanta hukmanta chinkaykunata qallarín (1813–1814), qhepa atipaypi atisqa tukuyininta much'un (Waterloo 1815), iskay kutita qarqusqataqmi karqan. Napoleónqa huk ñawpaqman puriq, t'aqakuna-pi t'aqakuna-pi wañuq tukukuyta rikuchin—Ptolomeowan Uzzíaswan hina chiqapta.

Leninqa 1917 watapi Octubre Revoluciónpi coronata hap'irqa. Bolshevikkunapa “ñit'isqa” ñawpaq kamachiypa contranpi maqanakuyta qatipayán (chaypiqa religiónpa atiyinpas kashan). Ichaga fase radicalqa mana takyasqa kaspachu sayariyta atin; Leninpa kikin hampi kayninpas utqaylla p'akikapun, hinallataq sistemapas burócratakuyta qallarín.

Stalin, huñuyapaq (Bonapartismu Soviéticopi) revolucionta huk soldado-burocrático imperioman “chhiriyachin”, qispichisqa hatun taripaykunapa sunqunta waqaychan (economía nacionalizasqa, Napoleónpa Códigoman anti-feudal paralelota), ichaqa atiyta ukhumman tikrayachin (limpiezakuna) hinaspa hawamanpas (mast’ariy). Chaywanpas sonqon atheísmopi hatarichisqa kachkan; sistemaqa manam cheqaqtapuni atinqachu “atipayninmanta aswan allinta apayta.” Sapaq mast’arikuq llank’ay (Afganistán, Napoleónpa Rusianta rikch’akuq paralelopi), sayakusqa kay, mana allin tukusqa reformakuna (perestroikaqa qhipa llakiywan rurakusqa qispiy atipaymi karqan), satéletekuna chinkay (1989–90 = “yanapaqkuna” chinkay), hinaspa tukukuyninpi ch’usaqyachisqa t’aqakuy (1991).

Unión Soviética nisqapa urmaynin manam chaylla huk ratullapi karqachu—ñawpaqman puriq, allinta, imaynachus Napoleónpa imperionnin pisiy-pisiyta tukukuq karqa, hinallataq Ptolemeopa hinaspa Uziaspa qhapaq kamachikuyninkuna templopi hatunchakusqan qhepaman ch’usaqyaspanku wañuqhina pisi-pisi chinkarqa. “Espiritual” surpa reyñin (gobiernopi rikurimuq atheismo) kikinpa unay judicionta chaskirqan: ukhummanta t’uqusqa, llullata mana aswanta sayachiy atispa, norte reyñinpa kutiriy kuyuriyininwan apasqa (Papadopa kutimuynin chay ch’usaq kuskapi).

Revolución Francesa (iskay puriyininpi) tipifican Revolución Rusata (Febrero y Octubre/Bolchevique). Bonapartismo napoleónico hinallataq aswan-aswan urmaynin tipifican consolidación estalinista hinallataq progreso progresivo soviético urmaynin. Tukuy chayqa Daniel 11-pa rey del sur nisqa siq’ipi kunan pacha ruwakuyininmi: Ptolomeo-pa Rafiapi pantayninmanta hinaspa templopi hatunchakuy arrogancia-manta qallarispas, Uzias-pa kikin huchanman hinaspa pisi-pisimanta tukukuyninman, Francia llaqtaman 1798 watapi chayaspa, hinaspa paypa ateo qatinqinman (Lenin–Stalin pacha) mayqinchus atipayninkunawan mana kallpachakuyta atirqanchu.

Leninqa karqan kallpata sayarichiy utaq hap’iq karqan (Jacobino/Bolchevique wichariyininwan kikinchakuq; 1917 qipapi “ñit’iy” nisqa pacha, Brumaire qipapi Napoleonpa ñawpaq Consulado-ninman rikch’akuq). Stalinqa Bonapartistapa takyasqa huñuyninpaq kallpachaq karqan (Soviético imperiota hatarichiy, pichanakuykuna, II Guerra Mundialpi atipaynin, Guerra Fría nisqapi aswan hatun sayaynin; sonqon atheísmo nisqapi oqarisqa, ichaqa manan llapa llapanta chay atipayta unaypaq sumaqta “kallpachayta” atirqanchu—ancha mast’ariyininmi qallarin).

Jrushchovqa karqa qhepaman hamuq “chiri pasyay” pusaq (1953–1964): Stalinmanta rimarin huchachaspata (Pakana Rimay 1956), wakin ismuykunata qawarichin, pisi tupu tikraykunata ruwanman munan, ichaqa manan atinqachu sistema ukhupi churanakuykuna allchayta. Kayqa kikinchakuqmi huk “Termidor nisqa” utaq ñawpaq uraykuy pacha hina—mancharichiyta pisiñachispa, ichaqa chawpi ateo nisqa imaymana sayayninqa kachkanraq, chaywanpas reqsichisqa allin sutinqa urmayta qallarin (kayhina, Kuba Misil Krisispi p’enqaychasqa kay 1962 watapi rikuchin Napoleónpa hatun urmayninkunamanta ñawpaq pisi qichwiykunata).

Gorbachevqa karqa musphay chiqap allinchay reformador karqan (1985–1991), perestroika (wakichiy musuqchasqa churay) hinallataq glasnost (kichasqa kay) nisqakunawan “salvayta”

munaspa sistemaq qhipa kallpanchakusqan hina; ichaqa chaykuna urmayta aswan utqayachinku — Bloque Orientalta chinkachiy (1989 Berlin muro), ukhu sayarikuqkuna. Kaymi aswan sut'i "progresivamente tukukuq" unanchayqa: Napoleonpa qhipa p'unchaykunapi allinchayman churayta munasqan hina, manaraq 1814 watapi yaykuy chayamuchkaptin; otaq Ptolemaios/Uzziahpa unaymanta urayman riyqa temploq hatunchakusqan qhipanpi. Gorbachevpa 1989 watapi Papa Juan Pablo IIwan (norteq rey) rimasqan/tupanakusqanmi espiritual atipachisqa kayta unanchan — sur reyq atheismon papal kutirimusqanman qichukusqan.

Yeltsinqa karqa chinkachiy pacha runam karqan (1991 watamanta ñawpaqman), paymi pusarqan 1991 watapi agosto killapi golpeman sayayta; Rusia suyupa umalliqnin tukurqan; qhawarqan USSR llaqta tantanakuyta t'aqanakusqanta (1991 watapi diciembre killapi), "shock therapy" nisqa privatizaciónta, capitalismo kutichiyta. Payqa incarnaqmi tukuy chaqwa-chaqwalli tukukuyninta hinaspa wakin ñawpaq revolución manaraq kaptin kaq imaymana elementokunapa "kutichisqa" kayninta (oligárquico capitalismo, imayna Bourbon ayllu kutimusqan Napoleón qhipaman hina). Urinmanta reyniyopqa palacionninpa pichasqa apasqa karqan, chaymi hunt'achin Daniel 11:40pi nisqa wayra muyu atipanakuyta norte lawmanta (Papado, Estados Unidoswan huñusqa alianza nisqawan).

Kay hina niraqta sut'inchin unay-unaymanta, sapa puriypi tarikuspa rurasqa juzgamientota, manam chaylla urmanallatachu; imaynachus Ptolomeo IV-pa Raffia-pi atipaynin hinaspa hatun sonqoyayman pusarqa, templo-man haykunaman, Diospa maqasqanman, hinaspa pisiy-pisiy waqlliykaman; Uzziaspa lepra onqoywan wañunankama sapaqchasqa kasqanman; Napoleónpa t'aqapi chinkachisqanmanpas (Rusia, Leipzig, París, Elba, Waterloo). Soviético siq'inqa reqsichin Stalinpa uraspi kallpankuna aswan patapi kasqanta, hinaspa Khrushchevpa chiri kayta pampachiy tiempopi pisiy-pisiy ukhun usuchisqa kasqanta, chay sistemapa q'ataqninakunata rikuchispa. Chaymantataq Brezhnevpa tiempopi sayay-sayay tukusqa kay, hinaspa Gorbachevpa allinchaykuna utqhayachiqkuna tukunku; Yeltsinpa tiemponmi pichayta hunt'achin (URSS chinkachisqa, mana Diospi ñiypa gobiernopi rikurimuynin tukukun). "Sonqon oqarisqa" nisqaqa llaqa siq'i patapi rikurin (mana Diospi ñiyywan sayay), ichaqa manam mayqenpas "atipaymanta aswan allinta apayta" atinchu.

Uray llaqtapa qhapaq reykunapa tukukuyninqa aswan-aswanmi purin; Satanaspa wañuyninqa cruzpi qallarín, chaymantaq qhipamanqa waranqa watakunapaq qarquspas kachkan, chaymantaq wañun.

Hinaspan huk angelta hanaq pacha-manta uraykamusqanta rikurqani, makinpi ukhu t'uqupa llavinta hinaspa hatun watanata apaqta. Hinaspan dragonta, ñawpaq mach'aqwayta, paymi Supay, hinaspa Satanás, hap'ispa waranqa watakunata watarqa. Hinaspan ukhu t'uquman wikch'uykurqa, wichqarqa, hinaspa huk sellota paypa patanman churaykurqa, amaña nacionkunata pantachinanpaq, waranqa watakuna hunt'akukaman; chaymanta qhipatataq aslla pacha kacharisqa kanan.

Hinaspanmi trónokunata, hinaspataq paykunapi tiyaykurqanku, hinaspataq paykunaman taripanakuy qowasqa karqa. Hinaspanmi hinaspataq hinaspa almaikunata rikurqani, Jesuspa willakusqanrayku, Diospa siminrayku umankuta kuchusqa kaqkunapa; chaymantaq animalta

mana yupaychaqkunapa, nitaq paypa lantinta, nitaq urqunankupi otaq makinkupi unanchanta chaskiqkunapa. Paykunaqa kawsarimurqanku, Cristowan kuskaqtaq waranqa watakunata kamachirqanku. Aswan wakin wañusqakunaqa mana yapamanta kawsarimurqankuchu waranqa watakuna hunt'akukama.

Kayqaqa ñawpaq kausariy kachkan. Kusion, ch'uyataqmi ñawpaq kausariypi chaypi kaq runaqa: paykunapaqqa iskay kaq wañuyqa manam atinyuqchu, ichaqa Diospa, Cristopaqa sacerdotekunan kanqaku, paywan kuskataq waranqa watakunata kamachinqaku.

Waranqa wata pasasqan qhepamanmi Satanásqa carcelninmanta cacharichisqa kanqa; hinallataq lloqsispa pacha kaypa tawa kuchunkunapi kaq nacionkunata pantachinqa, Gogtawan Magogtawan, maqanakuyman huñunankupa; paykunapa yupayninqa lamar qochapa aqon hina kanqa. Hinaspan paykunaqa hallp'apa anchonman wicharishpanku, santokunapa campamentonta muyurishpanku, munasqa llaqtatapas; chaymantataq Diosmanta hanaq pachamanta nina uraykamuspa mikhurqan. Hina pantachiq supaytaq ninaq azufre qochaman wikch'usqa karqan, maypichus bestiawan llulla profetapas kachkanku; chaypitaq tuta p'unchaw wiñaypaq wiñaykama ñak'arichisqa kanqaku. Apocalipsis 20:1–10.

Qatiq qillqapiqa qatiqsun Daniel chunka hukniyuqpi uray llaqtapa reyninmanta yuyaychaykunata, chunka hukniyuqmanta chunka phisqayuq kama versículokunapi.

“Tiempo del Fin” sutiyaq revistaqa 1996 watapi rurasqa karqan, hinaspataqmi Daniel qillqapi kaq profeciata reqsichin, mayqinchus 1989 watapi kicharishqa karqan. Kay qhipa p'unchaykunapi, revistaqa ChatGPT nisqaman ñawirishqa karqan, hinaspataq tapusqa karqan Ucraniya ruventa evaluananpaq, versículo cuarenta historiapi, revistaqa chayta reqsichishanman hina. Kay qatiqninmi revistaq rakisqa t'aqaynin, mayqinchus kimsa chunka watakuna hunt'asqa llaqa runa rikunanpaq qillqasqa kashan. Revista ukhupi Ellen Whiteq qillqasqanmantam ñawpaq pasajepi Testimonies, volumen 9, 11 nisqa kan.

Ucrania llaqa willakuy proféticopa qhawanapi

Revistapaq proféticopi Daniel 11:40–45 nisqapa esquema ukhunpi, Ucraniyaq rimasqa kachkan Unión Soviética urmakuyinwan kusa, hinallataq Papado (rey del norte) athaqa ateo comunismo (rey del sur)wan maqanakuywan. Ucraniyaq rikuchisqa kachkan huk hatun religioso hinallataq geopolítico maqanakuyta pampam hina, guerras por poder nisqakunapa tukukuynin etapakunapi, aswanraq Ucrania Católica Iglesiaswan tupaqchasqa, chay Iglesiapa legalizasqanwan décadas watakunamanta qipaman, soviet gobiernomanta ñak'arisqa qatiqchasqa kasqan qhepata.

Revistaqa Ucraniyataq qhawachin Daniel 11:40 nisqapi hatun profetiku hunt'akuyta huknin parte hina, maypichus uray suyup kamachiqnin t'aqwisqa apasqa kachkan Vaticano–Estados Unidos huñunakuyinwan. Ucraniyataq qhawachisqa kachkan Unión Soviética-pa atheísmo nisqapa kallpan pisiyachkasqanmanta evidencian hina, hinallataq Europa Oriental nisqapi católica influyensiyapa kutimuyninmanta.

Ucraniya Chinchay Reypawan Uraw Reypa chawpi guerranpi

Revista yachachin kayta yachachinmi: uray llaqtapa reyqa Dios-ta mana iñiy kasqanmi, ñawpaqta Franciapi rikuchisqa (1798), qhipamantaq Sovyético Rusia nisqapi. Hanaq llaqtapa reyqa Papado nisqanmi, hinaspa Daniel 11:40 nisqapi 1798 watapi qallariq huk espirituyuq awqanakuyta willan, chaymi 1989 watapi Unión Soviética urmayninwan hunt'akun. Ucraniaqa kay contexto ukhupin rikurin, bloque soviético nisqapa huknin kasqanrayku, Daniel 11:40 hunt'akusqanman hina apasqa chinkachisqa. Riqsichiyqa Unión Soviética urmayninta Papadopa wañuy apaq nanaynin hampiy qallariynin ñawpaq ñan hina qhawachin (Apocalipsis 13).

Ucrania Llaqtapi Katuliku Iglesian ñit'iy (Pukllasqa qullqas)

Revistapiqa qawachin soviétiku kamachiy ukhupi katóliku qatiykachakuymanta mana iglesiaman chaylla qillqasqa qillqakunata.

Time Magazinemanta, 4 de diciembre de 1989:

“Iskay kaq Hatun Pacha Awqanakuy qhipaman, sinchi ichaqa llapaqlla aswan mana ancha yawarlla ñak'ariy Ucraniaman chaymanta musuq Soviético bloqueman mast'arikurqan, hunu millones romano católicokunata, protestantekunata, hinallataq ortodoxokunatapas waqllachispa.”

Ucraniaqa reqsisqa kachkan huk hatun llaqtapim catolicismoqa comunismo uraypi ñit'isqa karqan.

Ucrania Llaqtapi Katuliku Iglesyanpa legalizakuynin

Ukraniamanta rimanakuypi huk hatun yuyayqa ñawpaqmanta unayta hark'asqa Ukraniano Católica Iglesiata kamachikuywan allinchaymi.

Life Magazinemanta, diciembre killapi 1989 watapi:

Kimsa musuq katuliku obispokunaqa chayraqmi Czechoslovaquiapi sutichasqa karqanku. Hinallataq kay killapi Gorbachevqa Italia-man watukuypi Papa Juan Pablo IIwan tinkunqa — Kremlinmanta Vaticanmanta umalliqkunap rimay-uyarikuy ñawpaq kaq uyapura tinkuy. Chay huñunakuykunaqa apamunmanmi U.S.S.R.-pi unayta hark'asqa Ucrania katuliku Iglesiapa legalizakuyninta.

U.S. News & World Report-manta, 11 de diciembre de 1989:

“Religius hinaliy qallarimusqan kaqta kawsariynin kutisqanmi kan, chaywan kуска, pichqa waranqa waranqa runakuna kasqanmanta Ukrainapa Iglesya Católica nisqapa oficialmanta hark'asqa kamachiyta qichusqa kananpaqpas; chay Iglesyaqa 1946 watamanta pacha pakasqa ukhupi kawsakusqa, Stalin payta kamachirqan chay iglesyata Iglesia Ortodoxa Rusia nisqaman hukllachisqa kananpaq. Ukrainapa Iglesyanpaq legalizaciónta atipachiyqa papap hatun munasqanmi karqan.”

Revistaqa kayta rikuchin kayta hina kasqanta, mana Diospi iñiq kamachiynin pisiypaqsiqta, katuliku atiyin kutichisqa kasqanta. Chayqa reqsichisqa kashan Vaticanoq diplomático ñit'iyinmanta chiqap llusqisqan hinam, Daniel 11:40 nisqaq hunt'akusqanpi huk hatun señal hina churakuspa, Ucraniata rikuchin Papa Simi Iglesiaq ñawpaq komunistapa suyunpi yapamanta

kallpachakuyta hap'isqanmanta qhawana rikch'aynin hina.

Ukraniaqa Papakuna ñawpaqman purisqanmanta rikuchiqhina

Comunismoq urmakuynin mana kaylla siyasiy tikrayllachu karqan, aswanpas mana ñiq kaypa espiritu atipaynin, Papakunap Geopolítica nisqapi ñawpaqman riy, hinaspataq Papakunap kutimuy ninman qallariy, maypi pacha llapa kay pachapi kamachiyta kutichinampaq. Ucraniaqa tukuykuna yachananpaq huk rikch'ariy hina tukurin, maypi Soviet nisqakunaq religionta ñak'arichiyta thuñichisqa kasqanta, hinaspataq Romaq atipaynin Estrategiko nisqa Europa Orientalpi qhawachin. Chayqa rikuylla hina qhawachin, imaynataq kamachisqa mana ñiyanta tikrasqa Catholicapa kamachikuynin kutichisqaman; hinaspataq Iglesiata Católica Ucraniata legalchasqankuqa profetapi chiqapchasqa testimonio hina hap'isqa kachkan, chaypi “norteq reynin”qa “surq reyninta” wayra muyuq hina picharichispa apakusqanta.

Ukrania hinallata Profétik Seqüensiawan 관계ta

1. 1798 watapiy — Papaduyqa wañuyman hina nanaywan llikisqa chaskin.
2. 1917 – Diosmanta cheqnisqa yuyay Rusia-man astakapun (Bolshevik Revolución).
3. 1989 watapi — Unión Soviética urman.
4. Ucrania – Iglesia Católicaqa kamachisqa kachkan.
5. Papadoqa geopolitikapi kallpanta yapamanta kutichin.
6. Estados Unidos suyuqa qhepaman Papapa umalliq kayninpa munayninman churakunqa (Daniel 11:41).
7. Llapan pacha qatin (Daniel 11:42–43).

Ucraniaqa 3–4 etapakunaman hinam allin yaykun, Unión Soviéticapi ateísmo kasqanman chaymanta Papalpa kutichisqa influencianman tikraypi kaq hina.

Ucraniapi rimasqa rimanakuypi qaynakusqa pukyuqkuna

- Jeff Pippenger (marco teológico principal)

Espíritu de Profecía

- Hatun Ch'aqway
- Aqllasqa Willakuykuna
- Iglesiapaq Testimoniokuna

Prensaqa secular nisqa

- Time Magazine
- Revista Life
- Willakuy Estados Unidosmanta & Pacha Reporte nisqa

Ucraniaqa kayhinawanmi kashan:

- II Pacha Awqa Pukllay qhipaman Católica runakuna qatiykachasqa kasqankumanta suyunchasqa ñak'ariy
- Ucrania Katuliku Iglesiapa ukhu pampapi kawsayninmanta qispisqa tiyaynin
- Diplomasya Gorbachev–Vaticano nisqapa
- Católica jerarquía nisqapa kamachiqman hina kutichisqa restauración

Ukraniapa ruparin willakuypa pisiyaynin

Ukraniaqa kallarqa mana allin sinchi hark'ana karqa, católico ñiy taqllachasqa kaptin Sovieto atheísmo ukhupi. Iglesiata Católica Ucraniata legalizarisqankuqa qhawachirqa uray Ilaqtapa rey-ninpa kallpanchakuynin pisiyachkasqanta. Vaticanopa influyunchis Ukrainapi qhawachirqa Papadop resurjiyanta, hinaspa Ukrainapa religiónman tikrasqanqa rikuy atina testimonio karqa Daniel 11:40 hunt'akuchkasqanmanta. Ukrainamanta pasasqakunaqa karqa Papadop wañuy apaq k'irisqa hamp'ikuy qallariyninpa ñawpaq kaq ruwayninmanta huknin. Chayrayku Ucraniaqa mana sapallan política pasay hina riqsichisqachu, aswanpas profético señal hina qhawachisqa kashan Daniel 11-pa qhipa kuyuriyninkunapi.